

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

**ČESKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ A
POTRAVINÁŘSTVÍ NA PRAHU
ROKU 2013**

**„Novoroční balíček Ing. Jana Veleby,
nezávislého senátora a prezidenta AK ČR“**

V Praze, dne 24. ledna 2013

Ing. Jan V e l e b a
Prezident

Vážená paní senátorko, vážený pane senátore,

běží první měsíc roku 2013, a tak vám chci popřát především zdraví a pevné nervy. Zdraví je základem života a pevné nervy jsou třeba, abychom si zdraví v této nelehké době uchovali a možná také k tomu, abyste si přečetli můj materiál až do konce.

Poslední léta nám politici předkládají stále častěji svoje balíčky a já vám dnes předkládám balíček, který je trochu jiný. Balíček, který nemá být zásahem do státního rozpočtu, ale zásahem do svědomí těch, kteří o této zemi rozhodují. Do svědomí politiků.

Naše zemědělství již dlouhodobě nevzkvétá. Můj balíček obsahuje velmi stručné zhodnocení, kam jsme společně nechali dospět české zemědělství a potravinářství a co bychom měli společně udělat pro jejich nápravu. Nyní už nejde jenom o zemědělce, ale o všechny občany naší země. Neboť zdravé potraviny, kulturní a vyvážená krajina a zaměstnaní lidé, to jsou priority v zájmu všech – priority samostatnosti a suverenity každé země. A my, politici, musíme naplnění tohoto zájmu podporovat.

Vážená paní kolegyně, vážený pane kolego,
s předložením tohoto materiálu k vaší laskavé pozornosti jsem čekal do chvíle, kdy ministr zemědělství Petr Bendl předloží zemědělské veřejnosti k diskusi „Strategii pro růst českého zemědělství a potravinářství“ (Konceptci českého zemědělství do roku 2020), což se stalo minulý týden. Chci zdůraznit, že můj pohled se s pohledem pana ministra vzácně shoduje a že je zde po dlouhé době jedinečná příležitost, abychom spojili síly a s letitým trendem útlumu celého sektoru pohnuli. Chci Vás při této příležitosti proto požádat o spolupráci a pomoc. Naše zemědělství, naše potravinářství, naše krajina a náš venkov si to určitě zaslouží.

S přátelským pozdravem

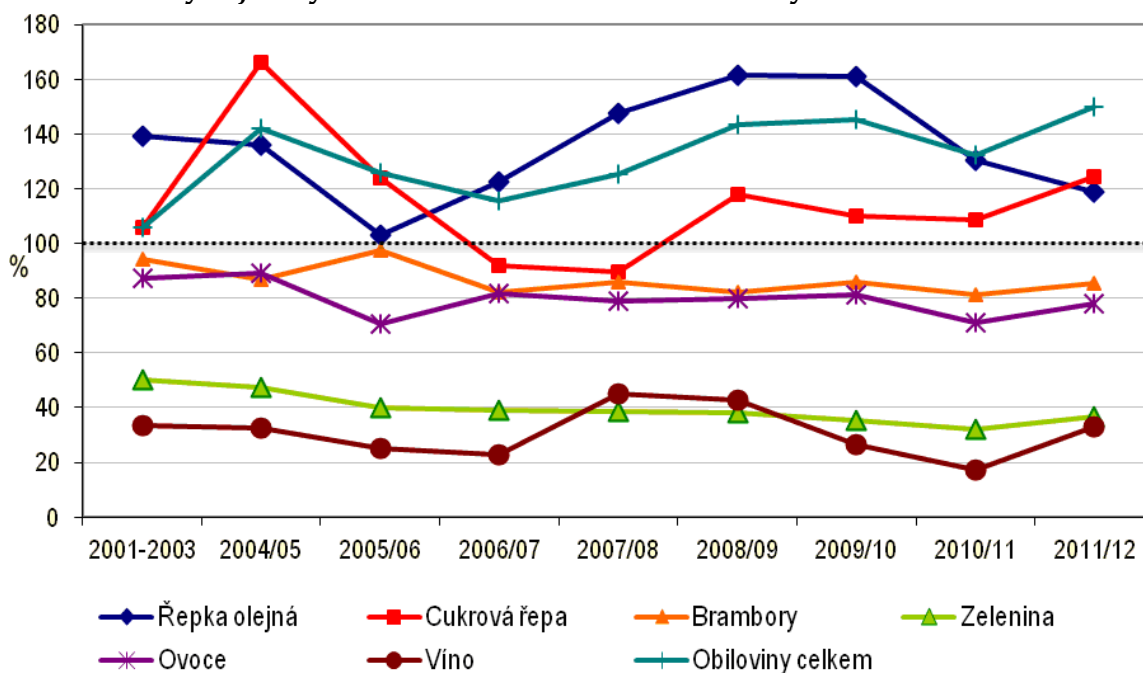

Stručná charakteristika současného agropotravinářského sektoru

Za více než dvě dekády jsme dospěli do kritické situace, kdy

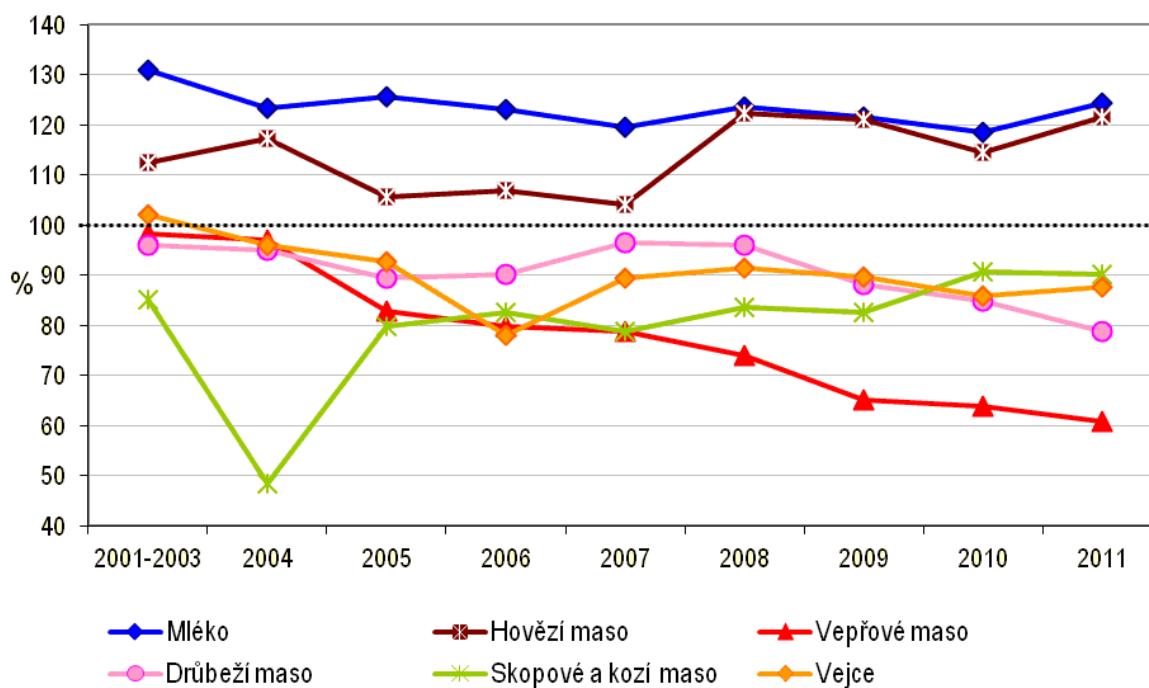
- ✓ byla utlumena odvětví živočišné výroby a oborů speciálních plodin, např. stavy hospodářských zvířat postupně klesly na úroveň meziválečného období;
- ✓ došlo k výraznému útlumu odvětví s vyšší přidanou hodnotou, stáváme se tak producenti pouhé suroviny, kterou vyvážíme;
- ✓ masivně klesla zaměstnanost v zemědělství a navazujících oborech, samotný venkov stárne a vylidňuje se;
- ✓ k prohloubení problémů došlo po našem vstupu do EU v roce 2004;
- ✓ vzrostla ekonomická závislost podniků na podporách a dotacích;
- ✓ masivně rostou dovozy potravin a to i těch, které jsou v našich podmínkách tradiční a vyrobit je umíme;
- ✓ agresivní obchodní řetězce svými dovozy, obchodní politikou, podmínkami a cenovým diktátem ničí naši prvovýrobu a zpracovatele;
- ✓ agrární zahraniční obchod se každoročně propadá do záporného salda na úrovni minus 30 – 35 mld. Kč.

Graf č. 1. Vývoj míry soběstačnosti hlavních rostlinných komodit v ČR v %

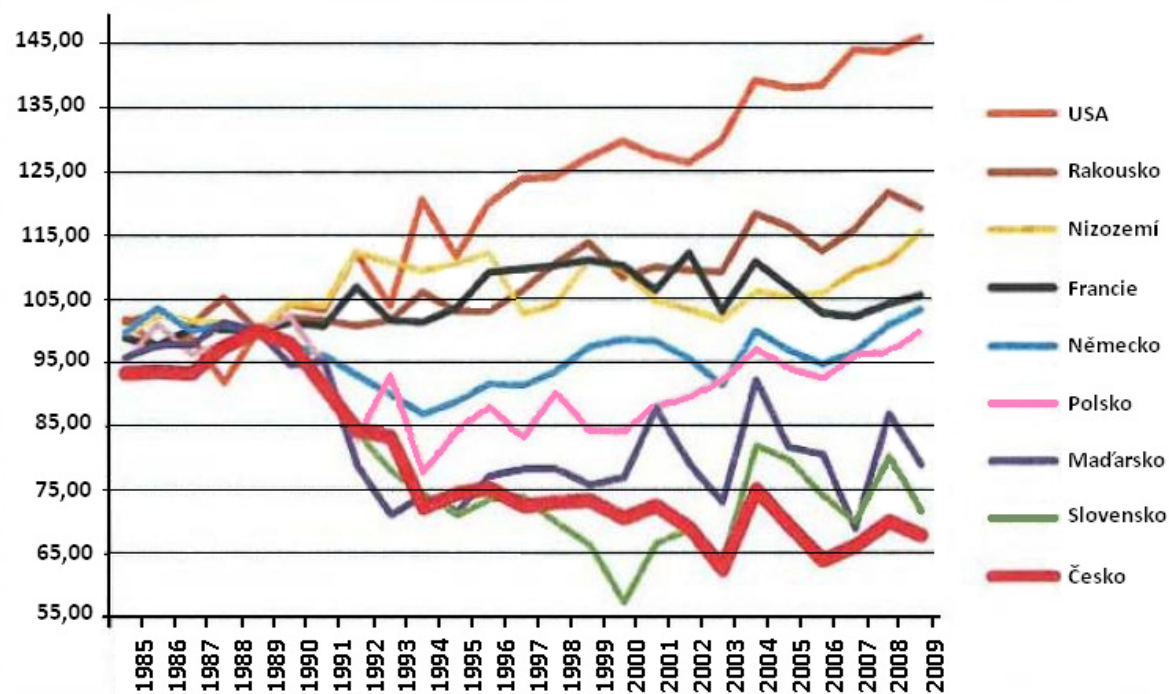
Zdroj: Zprávy o stavu zemědělství ČR (MZe, 2009 – 2012), výpočty ÚZEI

Graf č. 2. Vývoj míry soběstačnosti hlavních živočišných komodit v ČR v %

Zdroj: Zprávy o stavu zemědělství ČR (MZe, 2009 – 2012), výpočty ÚZEI

Graf č. 3. Indexy vývoje zemědělské produkce na jeden hektar

Zdroj: FAOSTAT
Poznámka: rok 1989 = 100

Co je třeba udělat

1. Zachovat základní výrobní základnu – úrodnou a kulturní zemědělskou krajinu s péčí o půdu, vodní zdroje a ovzduší.
2. Obnovit vyváženou strukturu mezi rostlinnou a živočišnou produkcí s cílem jejich růstu.
3. Navázat na tradici a umění vyrábět kvalitní tuzemské potraviny z vlastních zdrojů, získat na svou stranu spotřebitele.
4. Zaměstnat lidi na venkově, nabídnout jim plnohodnotné sociální zázemí a možnost realizace.
5. Komunikovat a řešit vzniklé problémy se společným cílem pomoci všem lidem této země.

Jaké vybrané konkrétní cíle je třeba naplnit

- Zvýšit produktivitu práce v zemědělství ve vztahu k produktivitě práce národního hospodářství ze současných 70 % co nejrychleji na 75 % (ihned zastavit propad).
- Snížit záporné saldo agrárního zahraničního obchodu o 30 %.
- Zachovat rozměr a produkční potenciál rodící půdy 3 520 000 ha půdy, zastavit její úbytek, dosáhnout přirozenější podíl zornění a snížit podíl pronajaté půdy až o 30 %.
- Zastavit snižování podílu živočišné výroby na celkové zemědělské produkci a ze současných 45 % jej zvýšit minimálně na 50 % v návaznosti na rozvoj stavů skotu.
- Obnovit zájem o zaměstnaní v zemědělství, potravinářství a v příbuzných oborech, podpořit učňovské, středoškolské a univerzitní školství.
- Zastavit zvyšování podílu obilovin na orné půdě a naopak jejich současný podíl cca 60 % začít snižovat, stejně tak u olejnin.
- Rozšířit plochy chmelnic ze současných 4,6 tis. ha na alespoň 5 tis. ha.
- Navýšit produkci ovoce mírného pásma ze současných 35 % minimálně o 10 % a zeleniny ze 78 % na minimálně 85 %.
- Zastavit pokles stavů dojníc a naopak ze současných 374 tis. ks stabilizovat jejich stav na úrovni 400 tis. ks
- Navýšit stavy krav bez tržní produkce mléka ze současných 178 tis. ks na úroveň 200 tis. ks.
- Navýšit stavy ovcí ze současných 209 tis ks na úroveň 250 tis. ks.
- Zastavit pád chovu prasat a navýšit jejich stavy ze současných 1,6 mil. ks na 2,1 mil. ks.
- Zvýšit plochy proteinových plodin (luskoviny, vojtěška, aj.) s cílem snížení závislosti na dovozech krmiv ze třetích zemí.
- Zásadní pro naplnění těchto cílů je výrazné zvýšení produktivity českého potravinářského průmyslu při zachování vysokých standardů bezpečnosti, důvěryhodnosti a kvality českých potravin.

Máme na to, abychom dosáhli a udrželi soběstačnost všech základních potravin na úrovni 80 – 85 %.

Závěr a shrnutí:

Předpokladem k naplnění tohoto cíle je spolupráce všech rozhodných skupin, tedy politiků, vládních institucí, široké vrstvy zájmových organizací. Stejně, jako je tomu například v sousedním Rakousku a Německu, ve Francii a v dalších vyspělých zemích.

Sektor musí být přijat a politicky podpořen jako odvětví s národní prioritou a to zvláště v kontextu s aktuálním děním ve světě a na světovém trhu s potravinami a přírodními zdroji.

Agrární komora ČR je připravena ke spolupráci a posílení trendů směřujících k rozvoji agropotravinářského sektoru, a tak k suverenitě a nezávislosti České republiky.

„Zemědělství a potravinářství v podmínkách ČR má předpoklady být strategickým a výnosným odvětvím“ - je hlavní teze nové strategie ministerstva zemědělství ČR. Pojdme ji společně naplnit a zasadme se o její realizaci.